

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Defensio Apologiæ De Adoratione Et Eivs Speciebus

Lorichius, Jodocus

Ingolstadii, 1577

VD16 L 2530

Defensio Secvndae Partis Apologiae, De Absvrdis, Qvae istis obiecimvs.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30277

DE ADORAT. ET EIVS SPECIEB.

DEFENSIO SECUNDAE
PARTIS APOLOGIÆ,
DE ABSURDIS, QUÆ
istis obieciimus.

55. Posse Christianos in omni loco ora-
re, concedunt. Peregrinationes verò ad
certa aliqua loca, superstitionis, & stultitię
accusant. Cumque quæsissem, ut rationem
dicerent: Cur Deus in illo potius, quam in
alio loco signa ederet? negant à DEO ea
fieri. Quam ego blasphemiam in Deum &
sanctos, amplius exaggerare nolo. Lubet
tamen D. August. de his sententiam subii-
cere. Ubique quidem Deus est, ait, & nullo
continetur vel includitur loco, qui con-
didit omnia; & eum à veris adoratoribus,
in spiritu, & veritate oportet adorari, ut in
oculto exaudiens, in occulto etiam iusti-
ficet, & coronet. Veruntamen ad ista, quæ
hominibus visibiliter nota sunt: quis po-
test eius consilium perscrutari; quare in
aliis locis hæc miracula fiant, in aliis non
fiant? Lege ibidem exempla, quæ subiecit.
Eundem præterea de ciuitate Dei lib. 22.
cap. 8. De cura pro mortuis, cap. 2. Nice-
D phorum,

De peregrinationibus.

Respondit
Roffensis
lib. 1. cont.
Oecolamp.
Aug. Epist.
137. ad cle-
rum & po-
pulū Hip-
ponēsē.

DEFENSIO APOLOGIÆ

phorum, Eusebium, cæterosq; in fine disputat. nostræ de adoratione, citatos. Vide Gabr. in Canon. Lect. 32. N. &c.

De saluta-
tione Ange-
lica,

56. Absurdum diximus esse, salutationem angelicam reiicere; tametsi, vt ab Angelo recitata est, precationis non habeat formulam. Ipsi contrà proposi. 46. & 47. tùm adiectam clausulam Concil. Trident. tùm vniuersa Rosaria, Psalteria, Inuocatione, & Titulos; honoris ergò Deiparę Virgini tributos, scurriliter derident; rursumque confundunt, quæ iussimus, vt doctè discernent seiungere, & in suum quodque reiicere locum. In 48. mox prop. respondent, esse preces satis multas in Bibliis descriptas, quas liceat, oporteatque repetere: Cæteras ergo procul abiiciendas esse. Verùm de omnibus his, infrà in peroratione, vt postulant, collectim respondebimus. Interea sciant pij Catholici; crebram retinendam esse salutationis angelicę repetitionem; tùm ob memoriam annuntiati humano generi redemptoris; tùm ad laudandã eam, ore Angelico, quę omni laude dignissima est; tùm vt eidem hoc conatu commendatiores effecti, mereamur eius intercessione audentius ad orandũ Deum

Lucæ 1.

acce-

DE ADORAT. ET EIVS SPECIEB.

accedere; attestantibus id ipsum omnibus piis, & deuotis Christianorum conscientis. Vide propos. mox sequentes.

57. Pari deinceps inscitia, absurdam collectionem hanc in priori disputatione sua De meritis sanctorum. sapiùs repetitam. (Vnus est mediator Dei & hominum Christus: ergo sancti nõ sunt inuocandi) toto syllogismo hìc palliare nituntur. In cuius syllogismi propos. minore, absurditatem assumunt eandem: sc. sanctorum inuocationem, obscurare meritum Christi, & tollere. Quam cum nos negaturos præuiderent, coaceruant testimonia, de vnico mediatore Christo. E quibus, quia liquet ipsos ignorare, quæ inter meritum Christi, & sanctorum, differentia sit; quam Ecclesia hætenus docuit, & nos vsq; profiteamur; monemus iterum, vt eam discant; inde, si volent, reprehendant. Vide sequentia.

58. Tamen, vt se aliquid intelligere ostentarent: locum Pauli, de passionibus suis, Colos. 1. pro Ecclesia, ad solũ patientiæ exemplum contorquent: quemadmodum & alios 2. Cor. 8. Matth. 11. Iacob. 5. Luc. 16. ad solum referunt ministerium. Respondemus, referri ista, quæ in citatis locis leguntur, eõ

D 2 quoq;

DEFENSIO APOLOGIÆ

quoq; debere: at non solum. Primò nam-
 que, vt nos passionis Christi efficiamur
 participes; nō solū credere oportet, sed
 & pati. Philip. 1. 2. Tim. 2. Rom. 8. 1. Petr. 2.
 Propterea Apostolus dixit, se adimplere
 ea quæ desunt passionum Christi. In carne
 sua: hoc est: primū pro seipso; vt etiam
 testatur. 1. Corinth. 9. deinde pro Ecclesia.
 Propterea impudentissimè mentiuntur:
 nos per merita Sanctorum, excluso meri-
 to Christi, salutem quærere, & vitam æter-
 nam. Scimus enim Christum, esse causam
 generalem meritoriam, & sufficientem
 nostræ salutis: at non omnes sufficientiæ
 huius efficientiam in se recipere, quia di-
 spositione legitima destituuntur. Quam
 dispositionem Aduersarij quidem in sola
 fide imperitè & contra script. nos verò in
 fide, & operibus; vt infrà de valore ope-
 rum docebimus, prop. 82. collocatam re-
 ctissimè censemus. Cumque nostra opera,
 ad dispositionē persæpè insufficiētia sint,
 confugimus ad cœlestis Ecclesiæ interces-
 sionem; vt nostra inopia, illius copiā sup-
 pleatur. Aliò qui quid attinet amicos con-
 ciliare, ex iniquo mammona; vt recipiant
 nos in æterna tabernacula; si sola fides ad
 dispo-

2. Cor. 8.

Luc. 16.

DE ADORAT. ET EIVS SPECIEB.

dispositionem istam sufficit? Qui hæc nondum intelligit, legat D. August. quæst. super Exod. li. 2. quæst. 149. cont. Faustum Manichæum, lib. 20. ca. 21. lib. 1. meditat. ca. 20. Cætera suprâ, & in sequent.

59. Cùm negare isti nequeant, Sanctos in De SS. In-
terris agentes, rectè honorari, & inuocari: uocatione.
adhuc tamen pristinam absurditatem maluerunt repetere, de Sanctis mortuis; quàm crederent Hieron. aduersus Vigilantium, cauillationem hanc satis prolixè, & sufficienter retendenti. Sed quia aliqua legunt in Can. Gabr. Biel, repetant etiâ lecti. 30. & 31. eiusdè: inde intelligēt, quomodò Sancti in cœlis, preces nostras exaudiant; quantumq; prodesse nobis possit eorundem pro nobis intercessio. Huic deinde, si discere nolunt, contradicant, non mihi: aut reprehendant Moysen orantem: Recordare, Domine, Abraham, Isaac, & Iacob &c. Exod. 32.

60. Dixi in Apologia, absurdam esse collectionē: Pontificij Sanctos inuocant: ideo Vt Sancti
in eos credunt. Isti verò hîc eam excusare preces nostras au-
diant.
molientes, duplo absurdiorē admittūt.
Nimirum his verbis: si mortuum, rebus uiuentium exemptum, inuoco; tribuo illi

DEFENSIO APOLOGIÆ

omnipotentiam. Quasi verò, si Sanctos cōfiteamur omnia in Verbo cognoscere, modo suo; protinus omnipotentes oporteat confiteri? Discant primò omniscientiam, ab omnipotentia discernere: deinde scientiam naturalem, ab ea, quæ est in intuitione diuinæ essentiæ. Nōne homines erant Prophetæ, in vno loco constituti? Cognoscebant tamen, quid fieret in locis aliis, quæq; essent futura. Nōne gaudium in cœlis est, super vno peccatore pœnitentiam agente? Quis illis hoc annunciat? Respondeat aduersarius. At quia in sua id Theologia non inueniet; iam antea ipsum labore leuauit: citatis ex Gabriele locis, vnde extra controuersiam id, & plurima alia commodè poterit addiscere. Addat & D. Aug. de cognitione veræ vitæ, c. 39. ibid. 9. De cura pro mortuis, ca. 15. & 16.

4. Reg. 5.
E sai.
Hiere. &c.
Lucæ 15.

Rectè SS. 61. Nolunt adhuc cōfiteri, rectè nos preces nostras, sanctis pariter & Angelis commendare: atque, vt loquimur, offerre; vt eas, vnà cum suis, pro nobis, Deo offerant. Quapropter locum Apoc. 5. à nobis obiectum; de 24. senioribus, qui Phylas coram agno tenent, plenas odoramentis, quæ sunt orationes sanctorum; isti ad ministrant.

DE ADORAT. ET EIVS SPECIEB.

nisterium Doctorum in Ecclesia accom-
modant. Quod licet & nostri tradant in-
terpretes; pueriliter tamē isti negant, pos-
se quoq; ad cœlestem Hierusalem referri.

Alio qui non dixisset Raphaël Archange- Tob. 12.

lus, ad Tobiam: Quando orabas cum la-
chrimis, & sepeliebas mortuos, &c. ego

obtuli orationem tuam Domino. Nec D. D. August.
August. locum Psalm. 21. Annunciabitur Epist. 120.
ca. 29.

Domino generatio ventura: his fuisset ver-
bis interpretatus. Quod non sic accipien-

dum est, inquit, tanquam nesciēti aliquid
annunciatur, vt sciat: sed sicut annunciant

Angeli: non solū nobis beneficia DEI,
verum etiam illi preces nostras. Nec eō-

dem allusisset epist. 121. cap. 9. Item libr. 2.
meditationum, cap. 3. Vide Gabr. in Can.

Lect. 55. R. Et locum Apoc. 8. Ascendit fu-
mus aromatum, de manu Angeli. Deinde

discant, quodnam sit Angelorum ad ho-
mines ministerium, Hebr. 1.

62. Adorationem in species à Theologis De specieb.
traditas distingui, etiamnum negāt, prop. adoratiōis.

55. Propterea nouam confixerunt distin-
ctionem, Theologis hactenus inauditam:

scilicet, vt alia sit Politica, alia Theologica.

Concedamus tamen, vt pro Theologica
adoratione, sola capiatur Latria: pro Poli-

tica; Dulia, & Hyperdulia. Et ita falsissimè nos accusant, quòd Deiparam Virginem, Sanctos, & eorum coniuncta, cæteraque adoremus, adoratione Theologica. Verù, cùm omnis honor, qui creaturæ defertur; propter, siue, vt Theologi loquuntur, in ordine ad Deum, eidem deferatur, inque eundem vltimò transeat; non tantùm nouum commētum: ista distinctio est, sed & in Deum iniuria. Quippe vnum principium est, & causa honoris, non duo. Ob id genere vna venerationis; seu adorationis, communiter acceptę, ratio est: specie autē differunt actus: Si verò adhuc contendere volunt, distingui Venerationem Ciuilem; quæ inter gentes quoque obseruata est; ab altera, quæ Deo, & post eum, Sanctis, atq; inter hos Sanctissimę Virgini MARIÆ debetur: oportet sanè Theologicam adorationem rursus in dictos tres gradus; propter diuersitatem trium obiectorum, quæ ordine sibi succedunt; & nō ciuili solū, sed & Christiana adoratione, ac veneratione colēda sunt; partiri: nisi cū pueris ignorare, ac desipere magis lubeat. Nā si isti politicā illā, & laruatā venerationē; adorationē etiā vocāt: quid succēsent, si nos species adorationis dicamus Duliā, & hyperduliā?

Vide Gabr. Lect. 49 in Cano. F. & cæteros in disput. prima citatos.

DE ADORAT. ET EIVS SPECIEB.

63. Imaginum vsu Ecclesiis concedūt, De vsu ima-
ginum.
 modò non adorentur. Miror tamen, quare
 concedant, cùm eas Idolis gentilitiis an-
 numerent. Dicent ergo; quemadmodùm
 non erubescunt nugari: nobis idola esse,
 quia adoremus. Idque D. Thom. & Ga- D. Thom.
par. 3. qu. 25
art. 3. in re-
sp.
Gab. in Cā.
Lect. 50. B.
Aduersari-
orū fraus &
infcitia.
 brielis auctoritate, putant se satis probare:
 qui doceant, eadē specie adorationis, ad-
 orandas esse imagines, quā repræsenta-
 Verùm non intelligunt, ridiculi: dictos
 Theologos, adeò non tribuere æqualem
 reuerentiam imagini, & repræsenta-
 etiam prohibeant, ne imaginis reueren-
 tia, à repræsenta-
 adoratione seiungatur,
 sed vna vtriusq; sit per analogiam; quem-
 admodùm est vestis Cæsareæ, & Cæsaris.
 Reiectam præterea à nobis, propter eui-
 dentes rationes in Apologia commemo-
 ratas, Epistolam Epiphaniij, Hieronymo
 interprete: rursus statuere conantur au-
 thoritate Erasmi. Quasi verò Erasmus i-
 doneus esse testis possit eorum, quæ Epi-
 phanius, & Hieron. scripserint. Notū est,
 quanta dexteritate Erasmus scripta Patrū
 reuiderit. Sed iam ad alia transeamus. Cō-
 sule auctores in Apologia citatos.

64. Quod paulò antè concesserant de vsu

DEFENSIO APOLOGIÆ

imaginum, id propositione mox sequenti
 57. Concilij Elibertini censura; sui velut
 obliti, rursus abnegant. Sed ostendimus
 in Apologia; istos Canonem Elibertinum
 corruptè citare: deinde pueriliter Prouin-
 ciale Concilium hoc, anteferre generali
 Constantinopolitano. Verum obiiciunt;
 illud secundùm Scripturã iudicauit: hoc
 verò nequaquam. Iphis scilicet censoribus.

wer sagt's
 mehr?

De Miracu-
 lis Sanctorũ.

Actor. 19.

65. Affingunt nobis, quòd Sanctos confi-
 teamur edere miracula; abutentes vulga-
 ri prouerbio: in nullum credi Sanctorum,
 nisi edat miracula. At non intelligunt, ri-
 diculi, prouerbij sensum per metonymiã
 accipi debere, instrumentum scilicet pro
 efficiente; vt sit sensus. Nullus esse Sanctus
 creditur, nisi per quem Deus miracula o-
 peratur. Nõne miracula, quæ in Actis
 Apostolorum legimus, à Petro & Paulo
 facta dicuntur? sed non creduntur, nisi à
 Deo facta. Miracula enim facere, solius est
 virtutis infinitæ: quapropter nulli creatu-
 ræ congruit. Fiunt autem à Deo, nunc ad
 reliquias Sanctorum, nunc alibi ad ipsorũ
 inuocationem: vt suprã propos. 55. ex D.
 Augustino probauimus: & quotidiana te-
 statur experientia. Valeant, qui credere
 nolunt.

DE ADORAT. ET EIVS SPECIEB.

nolunt. Eadem phrasi & intelligentiâ inuocationem sancti Nicolai, reliquorumq; Sanctorum, titulosque adiutorum, opitulorum &c. ad intercessionis, non operationis Patrocinium referimus. Nimirû, vt per eos digni efficiamur, quibus meritum Christi applicetur, præsentia dona, & æterna vita donetur. In sequenti mox propos. 59. operationem miraculorum, horû blasphemus rursus ore, Diabolo adscribunt: atq; toto conatu omnem calumniâ, in Papatum; regnum, vti blasphemât, Antichristi; euomere non reformidant: quin etiam notas Antichristi, ab Apostolo descriptas, in eum ineptissimè censent quadrare. Quod ex tempore durationis satis liquet. Consulatur lib. 8. Nicolai Sanderi, de visibili Monarchia. Ad calumnias nemo prudens respondeat.

66. Diximus absurdissimum esse, Sancto-
rum imagines, cum Gentilitijs conferre:
cùm idolum non habeat similitudinē, seu
repræsentatum in natura. Id isti rident: sed
nondum intelligunt, alia fuisse Idola gen-
tilitia fictitiorum Deorum, alia hominum
mortuorum, alia etiam syderum & iumē-
torum. Quædã ergo sua habuerunt repræ-
sentata,

De Imagi-
nibus.

DEFENSIO APOLOGIÆ

1. Cor. 8. sentata, quædam verò non. Attamen, cum Gentiles, & imaginem, & repræsentatum honore incongruo afficerent; rectè nihil esse dicuntur idola: quia ipsissima vanitate vaniora. Turpiter itaque nugantur isti, cum & nostras imagines cū gentilitiis cōferunt: & colendi rationem vtriusq; affingunt eandem. Iudicent pij Christiani.

De scriptis Patrum.

67. Postulauimus in Apologia, vt ostenderent, quæ sint illa multa, quæ in priori Disputatione sua, SS. Patrum scriptis affuta esse asseruerunt. Respondent ergo hîc, propos. 61. 62. & 63. subiectis exemplis tribus, aut quatuor: nimirum aliqua Dionysio Areopagitæ, aliqua Clemèti, aliqua deniq; D. Augustino adscripta esse, de quibus ne cogitârint quidem. Atq; responsionis huius auctores habêt, Magnos illos Theologos, scilicet, Laurentium Vallam, & Erasimum. Cæterum, quia huius laboris nõ est decernere, qui libri genuini sint, qui supposititij; tantum hoc respondemus: Nihil nos mirari, si isti aliquos Sanctorum Patrum libros eliminèt; cum nec tuti, ab eorum iniquissima Censura, fuerint libri Sacræ script. Deinde parum eos iuuat, pauculos libros, è tot voluminibus S S. Patrum exclu-

Vide Bibliothecam sanctam F. Sixti Senensis.

Mos hæreticorum.

DE ADORAT. ET EIVS SPECIEB.

cludere. Oportet enim; si suas hærefes, nobis persuadere volunt; Biblia tota; omnia Concilia; SS. Patrum scripta vniuersa; historias omnes; adeoque Theologiam totã negare, reiicere, damnare: aliõ qui operã ludent.

68. Quia D. Augustin. noluit contra *De Cœciliis.* Maximinum Arrianorum Episcopum, auctoritate Concilij Nicæni sententiam firmare: ideò absurdam collectionem dixi in Apologia esse hanc: Ergo nõ est ad Cõcilia appellandum. Quod isti pariter hîc, *propof. 64.* fatentur, & addunt esse collectionem a fininam. Benè habet. Pergamus. Quicumque ex vnus, aut alterius Concilij errore; si tamen aliquod errauit; colligunt, nihil esse credendum Conciliis: a fini sunt. At Lutherus cum suis ita colligit: A fini er- *Tit. de legibus humanis passim.* go sunt omnes. Aut numerent aliqua Cõcilia, quibus ipsi credant: & ita ab a finis eos transferemus ad equos.

69. Postremam absurditatem, eamq; absurdissimam diximus esse: non intellectis *De Patrum auctoritate.* SS. Patrũ sententiis, ad stabiliendas hærefes turpiter, nequiterq; abuti: planas verò & apertas sententias, contra easdẽ hærefes, ab iisdẽ PP. editas quin & totos libros; nõ legere,

DEFENSIO APOLOGIÆ

legere, neq; admittere velle. Respondet vt supra. Patres quidem audiendos esse, quatenus secundum scripturam doceant. Volunt ergo dicere: Patres, pluraq; contra, & præter scripturam tradidisse; quemadmodum prop. 63. August. iudicant secundum Script. tradere; mortuos naturaliter non interesse rebus viuentiu. De cura, p mortuis, cap. 15. Sed cum cap. sequen. rursus affirmet, posse eos rebus viuentium interesse, diuina operatiõe; vt in Apologia meminimus; censent isti, August. cõtra Scrip. & sui velut oblitum id affirmasse. Verum si quæras, cur tam temerario ausu iudices aliorum se constituent? Non habent quod respondeant; nisi quod ita liceat, & libeat. Liceat ergo nobis, & quidem meliori iure, censere; istos nec Scripturas intelligere, neque S S. Patrum scripta; sed cæcos esse, & duces cæcorum.

DEFENSIO QUARTAE PARTIS APOLOGIÆ, De mendaciis obiectis.

De Opere operato, 70. Primum mendacium esse dixi: quod nobis affingant, precum recitatione esse opus operatum. Si dicerent precum recitatione-